

Nr 145.

Av herrar **Bergström, David,** och **Bergman,** om ökat anslag till omedelbara iståndsättningsåtgärder å vissa byggnadsminnesmärken.

Att under nuvarande statsfinansiella svårigheter samtliga statsinstitutioner måste söka genomföra dem åliggande uppgifter med delvis minskade anslag, torde stå klart för alla ansvarskännande medborgare, och man kan därvid säkerligen räkna på de lojalaste ansträngningar att anpassa sig efter den nuvarande situationen från deras sida, som närmast bära ansvaret för de olika institutionernas skötsel. Detta har ju också framgått av flertalet institutioners avfattning av sina egna anslagsäskanden för nästkommande budgetår. Vid de nödvändiga nedskärningar av redan förut befintliga anslag för ordinarie utgifter, vilka därutöver av regeringen måst göras, torde det emellertid vara påkallat att tillse, att dessa icke drabba vitala punkter av institutionernas verksamhet så hårt, att de förorsaka förlamning på dessa punkter och därigenom även för framtiden verka försvärande för vederbörande institutions verksamhet.

Ur denna sistnämnda synpunkt anse undertecknade sig böra påkalla en viss modifikation i de anslagsbeskärningar, som i årets statsverksproposition, åttonde huvudtiteln, vidtagits med avseende på vitterhets-, historie- och antikvitets-akademien och de under dess inseende ställda institutionerna, statens historiska museum m. fl. Att den för dessa institutioner så utomordentligt viktiga frågan om fullföljande av det av föregående års riksdag antagna förslaget till beredande av nya lokaler för desamma icke ansetts kunna upptagas vid denna riksdag är naturligtvis i och för sig ett mycket hårt slag för dem, isynnerhet då man betänker de stora svårigheter i lokalhänseende, med vilka dessa institutioner haft att kämpa i flera decennier. Detta tillfälliga uppskov synes ju dock ofrånkomligt, emedan byggnadsförslaget kräver relativt stora anslag för sitt genomförande. Dessutom har det emellertid på dessa institutioners förutvarande anslag gjorts ganska betydande nedskärningar, vilka, procentuellt sett, äro väsentligt större än de nedskärningar, som vidtagits å flertalet andra likartade institutioners anslag. Sammanlagt hava å akademiens mera stadigvarande anslagsposter

reduktioner på 41,500 kronor blivit gjorda. Därvid hava i några fall reduktionerna träffat vitala punkter särdeles hårt.

Anslaget till omedelbara iståndsättningsåtgärder å vissa byggnadsminnesmärken, som förut utgått med 20,000 kronor, föreslås minskat till 10,000 kronor, alltså till hälften. Att redan det förutvarande beloppet, 20,000 kronor, varit fullkomligt orimligt litet i förhållande till de föreliggande behoven på detta område, har av akademien vid flerfaldiga tillfällen framhållits. Att detta också är förhållandet, torde säkerligen icke av någon betvivlas. Med det förutvarande anslaget på 20,000 kronor har akademien dock kunnat utföra *något* arbete för skyddande av ett och annat byggnadsminne. Att nu minska detta redan förut fullständigt otillräckliga anslag till hälften kommer givetvis att försätta akademien i en ohållbar situation med avseende på här ifrågavarande uppgifter och nödga denna att helt avbryta vissa påbörjade arbeten, vilkas resultat därigenom äventyras.

Med avseende på detta anslag tillåta vi oss även framhålla en omständighet, som under nuvarande förhållanden är av grundläggande betydelse. Detta anslag användes så gott som uteslutande till arbetslöner för arbetare å de platser, där konserveringsarbeten äga rum. Ett minskande av anslaget bidrager sålunda i sin mån till minskade arbetstillfällen. Det synes oss sålunda, som om den nuvarande svåra situationen i landet icke lämpligen kan eller bör motivera en minskning av *detta* anslag.

Det är oss visserligen icke obekant, att den under bildning varande »Gustav-Adolfsfonden till de svenska kulturminnesmärkenas vård» under detta år kommer att kunna ställa vissa medel (cirka 20,000 kronor för såväl förhistoriska minnesmärken som byggnadsminnen) till förfogande för dylika arbeten. Men då denna fond tillkommit just för att motverka erkända brister och då dessutom i statsverkspropositionen föreslås minskningar såväl å anslaget till fornlämningars vård (punkt 64) som å anslaget till vård och underhåll av Visby ruiner m. m. (punkt 65), synes det oss önskligt, att åtminstone på nu ifrågavarande område icke någon nedskärning äger rum, ägnad att ytterligare för akademien försvåra handhavandet av uppgifter, som redan tidigare varit för densamma synnerligen svåra att bemästra. Anslaget till omedelbara iståndsättningsåtgärder å vissa byggnadsminnesmärken synes oss sålunda icke böra undergå minskning utan bibehållas vid det tidigare beviljade beloppet 20,000 kronor.

Under hänvisning till vad vi här anfört, få vi därför föreslå riksdagen att till omedelbara iståndsättningsåtgärder å vissa byggnadsminnesmärken för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1932.

David Bergström.

J. Bergman.